

December 2009

J.nr. 2009-0010767

JAIC/TLO

Rapport om
lovovervågning
af barseludligningsloven

Indholdsfortegnelse

1. Indledning.....	3
2. Udviklingen og lovens indflydelse.....	4
2.1. Udviklingen i den kønsopdelte beskæftigelsesfrekvens.....	4
<i>Tabel 1. Udviklingen i beskæftigelsesfrekvenser.....</i>	<i>4</i>
2.2. Foreløbig vurdering af lovens indflydelse	5
3. Synspunkter fra organisationer og myndigheder	6
3.1. Høringen.....	6
3.2. Høringssvarene.....	7
3.3. Bemærkninger og synspunkter til lovovervågning af loven	7
a. Akademikernes Centralorganisation (AC)	7
b. Dansk Arbejdsgiverforening (DA).....	8
c. Dansk Journalistforbund (DJ).....	9
d. Dansk Kvindesamfund	10
e. Dansk Kunstnerråd	10
f. Datatilsynet	11
g. Finanssektorens Arbejdsgiverforening (FA).....	11
h. Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd FTF	12
i. Kristelig Arbejdsgiverforening	13
j. Kristelig Fagbevægelse KRIFA	14
k. KVINFO.....	14
l. Landsorganisationen i Danmark (LO)	15
m. Liberale Erhvervs Råd.....	16
n. Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger.....	16
<i>Tabel 2. Udviklingen i orlovsperioder, 2006-2009, procent (SALA) ..</i>	<i>17</i>
4. Afsluttende bemærkninger og konklusion	18
5. Bilag	19
5. Bilag	19
5.1. Ramme for evaluering af barseludligningsloven	19
5.2. Ministeriets brev af 23. juni 2009 til DA-Udligning.....	22

1. Indledning

Loven om barseludligning på det private arbejdsmarked (barseludligningsloven – Lov nr. 417 af 8. maj 2006) blev vedtaget med det formål at etablere en udligningsordning for arbejdsgivere. Denne udligningsordning skal sikre, at der sker indbyrdes udligning af arbejdsgivernes udgifter til løn i forbindelse med medarbejdernes adoptions-, graviditets-, barsel-, fædre-, eller forældreorlov.

Loven har som overordnet formål at fremme ligestillingen mellem kvinder og mænd på det private arbejdsmarked. Formålet skal sikres ved, at alle lønmodtagere bliver omfattet af en barseludligningsordning, således at der ikke er lønmodtagergrupper, der bliver valgt fra, fordi arbejdsgiverne får markante økonomiske udgifter under barsel. Et resultat af loven er altså, at arbejdsgiverne i mindre grad behøver at gøre sig overvejelser om, hvilket køn de ansætter, da de får en del af deres udgifter til løn i forbindelse med en medarbejders barselorlov dækket.

For at overvåge virkningen af barseludligningsloven blev det i lovforslaget hertil besluttet, at der 3 år efter lovens ikrafttræden skal foretages en opgørelse af, i hvilket omfang loven har haft indflydelse på udviklingen i andelen af beskæftigede kvinder i den fødedygtige alder. Rammerne for denne lovovervågning er Finansministeriets retningslinjer for udarbejdelse af redegørelse til folketingsudvalg i forbindelse med lovovervågning. Det er i lovforslaget bestemt, at datagrundlaget er Danmarks Statistiks tabeller RAS33 og RAS9.

Da loven trådte i kraft 1. oktober 2006, sker opgørelsen pr. 1. oktober 2009.

Rapport afgives til Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg med kopi til Finansministeriet: depapc@fm.dk

2. Udviklingen og lovens indflydelse

2.1. Udviklingen i den kønsopdelte beskæftigelsesfrekvens

I tabel 1 nedenfor vises der på basis af Danmarks Statistiks Registerbaserede Arbejdsstyrkestatistik (RAS) beskæftigelsesfrekvensen for kvinder i de fertile aldre (20-44 år) i årene 2004-2008. Udviklingen er også vist for mænd i de tilsvarende aldre samt for alle mænd og alle kvinder.

Tabel 1. Udviklingen i beskæftigelsesfrekvenser

Udviklingen i kønsopdelte beskæftigelsesfrekvenser, 2004-2008, procent

Køn, alder	2004	2005	2006	2007	2008	Ændring fra 2006-07 pct.point	Ændring fra 2007-08 pct.point
Kvinder							
20-24	68,6	68,9	71,4	73,7	74,6	+2,3	+0,9
25-29	72,7	72,9	74,4	76,7	77,7	+2,3	+1,0
30-34	77,4	77,5	79,0	81,3	82,4	+2,3	+1,1
35-39	80,4	80,4	81,3	83,3	84,2	+2,0	+0,9
40-44	82,1	81,9	82,9	84,5	85,1	+1,6	+0,6

Kvinder i alt	71,1	71,1	72	73,7	74,5	+1,7	+0,8
Mænd							
20-24	71,9	73,2	75,9	78,6	78,8	+2,7	+0,2
25-29	79,4	80,2	81,8	84	84	+2,2	+0
30-34	84,5	85,1	86,6	88,3	88,5	+1,7	+0,2
35-39	85,2	85,8	86,9	88,7	89,1	+1,8	+0,4
40-44	84,8	85	86,2	87,8	88,3	+1,6	+0,5

Mænd I alt	77,1	77,3	78,3	79,8	80,2	+1,5	+0,4

Kilde: Statistikbanken RAS Befolkningens tilknytning til arbejdsmarkedet, Danmarks Statistik

Beskæftigelsesfrekvensen måler andelen af befolkningen i de erhvervsaktive aldre (16-64 år) i beskæftigelse. For eksempel ses af tabel 1, at godt 85 pct. af kvinderne i alderen 40-44 år var i beskæftigelse i 2008, mens det drejede sig om knap $\frac{3}{4}$ af alle kvinder i de erhvervsaktive aldre.

Som det ses, har beskæftigelsesfrekvenserne for begge køn generelt været stigende, hvilket skal ses i sammenhæng med en forholdsvis kraftig økonomisk vækst i

perioden. Det ses også, at kvinder generelt har lavere beskæftigelsesfrekvens end mænd, men at kvinderne de senere år har halet ind på mændene.

2.2. Foreløbig vurdering af lovens indflydelse

Det er ikke uden problemer at evaluere effekten af barseludligningsordningen på basis af RAS-tallene.

Beskæftigelsesfrekvenserne vil være påvirket af en lang række forhold – på kort sigt især den økonomiske vækst og konjunktursituationen – og på længere sigt bl.a. incitamentet til at arbejde ved fx skat og indkomstoverførsler, uddannelsesniveau, brancheforskydninger etc.

Det er forbundet med stor usikkerhed at skønne over, hvad konjunkturerne vil betyde for kvindebeskæftigelsen. Det kan dog konstateres, at den nuværende lavkonjunktur som dansk økonomi befinder sig i, har ramt de typiske mandebrancher som industrien og byggeriet hårdest - aktuelt er ledigheden således højere for mænd end for kvinder, mens servicesektoren, herunder den offentlige sektor, hvor kvindebeskæftigelsen er høj, ikke har været nær så hårdt ramt.

Det er derfor ikke umiddelbart muligt at henføre (noget af) udviklingen i beskæftigelsesfrekvenserne til et eventuelt bidrag fra barseludligningen. Selv om beskæftigelsesfrekvensen har været stigende, er det vanskeligt at konkludere, om ændringer i andelen skyldes barseludligningsordningen.

Hertil kommer en række mere tekniske problemer ved at anvende RAS-tabellerne:

Tallene i tabel 1 stammer fra den Registerbaserede Arbejdsstyrkestatistik, hvor beskæftigelsen er opgjort ultimo november året før. Således er beskæftigelsen i RAS 2008 – det seneste år der aktuelt er oplysninger for - opgjort ultimo november 2007.

I forhold til at sammenligne en udvikling før og efter barseludligningsordningens indførelse pr. 1. oktober 2006 har man således det problem, at der vil være et delvist overlap mellem perioderne – hvis man fx sammenligner 2006-2007 med 2007-2008, da udligningsordningen jo faktisk havde været i kraft i noget af 2006-2007. Det fremgår for øvrigt, at stigningen i beskæftigelsesfrekvenserne for kvinder generelt og i de fertile aldre var kraftigere i 2006-2007 end i 2007-2008. Hertil kommer som nævnt, at det seneste år, hvor der foreligger tal for beskæftigelsen i RAS er ultimo november 2007. Dette giver en evalueringsperiode af barseludligningsordningen på cirka 1 år. Det er kort tid.

Et andet ”problem” er, at kvinder på barsel i RAS-statistikken tæller med som beskæftigede – selvom de ikke arbejder - hvis de har et ansættelsesforhold på statustidspunktet i november.

Sammenfattende er det ikke umiddelbart muligt ud fra disse RAS-tal at belyse effekten af barseludligningsordningen.

3. Synspunkter fra organisationer og myndigheder

3.1. Høringen

Beskæftigelsesministeriet sendte udkastet til foreløbig rapport i ekstern høring den 21. oktober 2009 til en række myndigheder, organisationer mv. og bad om at modtage eventuelle bemærkninger og synspunkter til, hvorvidt barseludligningsloven lever op til de konkrete målsætninger.

Endvidere fremgik det af ministeriets høringsbrev:

”Rammerne for denne lovovervågning er Finansministeriets retningslinjer for udarbejdelse af redegørelse til folketingsudvalg i forbindelse med lovovervågning. Formålet med lovovervågning er at styrke og systematisere vurderingerne af, om de mål, der sættes for lovgivningen, bliver nået, og om forudsætningerne holder. Når et lovforslag er udvalgt til lovovervågning, fremgår dette af lovforslagets almindelige bemærkninger. Det fremgår også af lovbemærkningerne, hvilke konkrete målsætninger eller succeskriterier, der er sat med lovforslaget, og som der dermed skal følges op på i forbindelse med redegørelsen om lovovervågning.

For at overvåge virkningen af barseludligningsloven blev det i lovforslaget hertil besluttet, at der 3 år efter lovens ikrafttræden skal foretages en opgørelse af, i hvilket omfang loven har haft indflydelse på udviklingen i andelen af beskæftigede kvinder i den fødedygtige alder. Det er også bestemt, at datagrundlaget er Danmarks Statistiks tabeller RAS33 og RAS9. Lovovervågningen er altså en selvstændig redegørelse uden sammenhæng til den evaluering af barseludligningsordningen, som også fremgår af loven.”

Ministeriet har hørt følgende:

Advokatrådet, Akademikernes Centralorganisation, Arbejdsgiverforeningen Konditorer, Bagere og Chokolademagere, Arbejdsmarkedets Tillægspension, Business Danmark, Centralorganisationernes Fællesudvalg, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Journalistforbund, Dansk Kvindesamfund, Danske Arkitektvirksomheder, Danske Regioner, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, DS Håndværk og Industri, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Foreningen af Aktive Kvinder, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Foreningen Registrerede Revisorer FRR, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd FTF, Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte, Kommunernes Landsforening, Kristelig Arbejdsgiverforening, Kristelig Fagbevægelse, Kvinderådet, KVINFO, Landsorganisationen i Danmark, Ledernes Hovedorganisation, Liberale Erhvervs Råd, Ligebehandlingsnævnet, Personalestyrelsen og Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger.

Høringsfristen var sat til fredag den 6. november 2009, kl. 12.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger til høringssvarene er anført med kursiv.

3.2. Høringsvarene

Ved høringsfristens udløb var der modtaget 22 høringsvar, herunder et høringsvar fra Dansk Kunstnerråd.

Advokatrådet, Arbejdsmarkedets Tillægspension, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Foreningen Registrerede Revisorer FRR, Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte, Kommunernes Landsforening og Personalestyrelsen har ikke haft bemærkninger til den foreløbige rapportudkast.

Arbejdsgiverforeningen Konditorer, Bagere og Chokolademagere, Business Danmark, Centralorganisationernes Fællesudvalg, Danske Arkitektvirksomheder, Danske Regioner, Den Danske Dommerforening, DS Håndværk og Industri, Foreningen af Aktive Kvinder, Kvinderådet, Ledernes Hovedorganisation og Ligebehandlingsnævnet har ikke fundet anledning til at fremkomme med bemærkninger til udkastet.

3.3. Bemærkninger og synspunkter til lovovervågning af loven

a. Akademikernes Centralorganisation (AC) bemærker i relation til rapporten, at AC er enig i konklusionen, at det ikke umiddelbart er muligt på basis af tal fra RAS at belyse effekten af barseludligningsloven. I stedet foreslår AC, at Beskæftigelsesministeriet iværksætter en survey, hvor virksomhedsledere spørges dels til kendskabet til barseludligningsloven, dels til hvorvidt de i mindre omfang end tidligere gør sig overvejelser om kønnet på eventuelle fremtidige medarbejdere som følge af barseludligningsordningen, jf. lovens overordnede formål. Hermed kan der skabes viden om, hvorvidt formålet med loven er nået.

I henhold til målsætninger og resultater er det AC's opfattelse, at barseludligningsloven ikke lever op til sine målsætninger. AC har gennemført en undersøgelse, der viser, at arbejdsgiverne ikke kender til barseludligningsloven, og at størrelsen af kroneloftet ikke fremmer ligestillingen, for så vidt angår de højtuddannede/højt-lønnede.

Det siger sig selv, at for at loven skal have den ønskede ligestillingsmæssige effekt, er det afgørende, at arbejdsgiverne kender til ordningen, og dermed indretter sine vilkår og reaktioner efter refusionsmulighederne.

Det siger også sig selv, at hvis niveauet for refusion er for lavt, er der ikke det tilstrækkelige incitament til stede hos arbejdsgivere, der ønsker at ansætte højtuddannede og højt-lønnede, til at se bort fra kønnet hos deres eventuelt fremtidige medarbejdere. Og kroneloftet er for lavt, når arbejdsgiverne får mindre end halvdelen af de faste lønudgifter refunderet. Hertil kommer, at den indtjening, som virksomheden går glip af pga. orloven, ej heller dækkes.

AC forudsætter, at målet med barseludligningsloven har været at sikre ligestilling for alle lønmodtagere – også de højtuddannede og højt-lønnede.

AC opfordrer Beskæftigelsesministeriet til at benytte lejligheden til at sikre, at refusionsadgangen konstrueres således, at alle lønmodtagere sikres ligestilling.

Dette kan eksempelvis ske ved at fastsætte refusionsbeløbet til 80 % af arbejdsgiverens udgifter udover minimumssatsen.

Hertil kommer, at i langt de fleste tilfælde vil forældre planlægge en orlovsperiode således, at moderen anvender de første mange dagpengeuger. Dette indebærer, at adgangen for faderens arbejdsgiver til refusion næsten udelukkende er af formel karakter – og ikke reel. Denne konstruktion er efter AC's opfattelse direkte i strid med lovens ligestillingsmæssige formål, idet loven jo har til hensigt at sikre reel ligestilling – og ikke kun formel. AC skal derfor opfordre til, at der indføres en øremærket barsel til mænd i 3 måneder med økonomisk kompensation. Dette vil sikre den reelle ligestilling, som er lovens hensigt.

AC skal benytte sig af lejligheden til at opfordre til, at ministeriet ved en kommende ændring af loven ændrer refusionsmulighederne, således at selvstændige/freelancere også omfattes – og dermed også omfattes af lovens ligestillingsmæssige formål.

Beskæftigelsesministeriet bemærker:

- *Det er allerede politisk vedtaget at gennemføre en survey om virksomheders kendskab til barseludligningsloven og om holdningen til at ansætte kvinder i den fødedygtige alder og til mænds barselorlov. Denne survey indgår som led i den kommende evaluering af barseludligningsordningen, som skal gennemføres efter loven. Vedlagt som bilag til redegørelsen er den vedtagne ramme for evalueringen af barseludligningsloven.*
- *Kroneloftet, som er fastsat i loven, skal ses i sammenhæng med, at det er hensigten, at barseludligningsordningen ikke skal virke løndrivende. Øger man refusionen til fuld dækning, kan dette skabe et lønpres. Samtidig er barseludligningsordningen en arbejdsgiverbetalt ordning. Øger man derfor udbetalingen, må også det arbejdsgiverbetalte bidrag tilsvarende øges. Kroneloftet har derfor også været medvirkende til, at ordningen opfattes som rimelig og solidarisk. I dag er der i loven for den lovbaserede barseludligningsordning (Barsel.dk) fastsat en regulering, hvorefter kroneloftet følger den almindelige lønudvikling. Det sker på baggrund af en årlig indstilling fra ATP's bestyrelse, hvori arbejdsmarkedets parter er repræsenteret, og efter forhandling med Finansministeriet. Det vil kræve en lovændring at hæve kroneloftet herudover.*
- *Barseludligningsloven regulerer ikke fordelingen af orlovsperioder mellem forældre, og loven indeholder ingen målsætninger herom. Regler om såkaldt øremærket barsel til mænd hører ikke naturligt hjemme i barseludligningsloven.*
- *Det er allerede politisk vedtaget at gennemføre en analyse af de grupper, som er på barselorlov uden arbejdsgiver som led i den kommende evaluering af barseludligningsordningen. Se herom i den politisk vedtagne ramme for evaluering af barseludligningsloven (vedlagt som bilag til redegørelsen). Samtidig overvejer regeringen muligheden for, om det er muligt at etablere en barseludligningsordning for selvstændige og i givet fald en mulig model herfor. Disse overvejelser er endnu ikke tilendebragt.*

b. Dansk Arbejdsgiverforening (DA) finder, at det er uhensigtsmæssigt at gennemføre denne analyse uden sammenhæng med den lovrevision, som skal gennem-

føres efter udløbet af overenskomstforhandlingerne i 2010. Derfor skal det anbefales, at rapporten udarbejdes som led i denne lovrevision.

Det vil desuden give mere tid, således at det bliver muligt at etablere et datagrundlag, som kan give kvalificerede bidrag til overvejelserne af, hvorvidt lovens formål er opfyldt.

Det foreliggende udkast til rapport giver ikke et kvalificeret bidrag til at vurdere, om lovens formål er opfyldt. Det anføres også direkte i udkastet, hvor man skriver: ”Sammenfattende er det ikke umiddelbart muligt ud fra disse RAS-tal at belyse effekten af barseludligningen”.

DA skal derfor anbefale, at man bruger mere tid på at foretage en kvalificeret vurdering af lovens effekt.

Beskæftigelsesministeriet bemærker:

- *Rammerne for denne lovovervågning er Finansministeriets retningslinjer for udarbejdelse af redegørelse til folketingsudvalg i forbindelse med lovovervågning. Herefter påhviler det ministeren at fremkomme med sin redegørelse ud fra de konkrete målsætninger, som fremgår af lovforslagets bemærkninger. Samtidig indgik det som led i det politiske forlig omkring barseludligningsloven at gennemføre en bredere uafhængig evaluering af loven. Lovovervågningen er altså en selvstændig redegørelse uden sammenhæng til den evaluering af barseludligningsordningen, som også skal gennemføres efter loven.*

c. Dansk Journalistforbund (DJ) finder ikke, at rapporten på 3½ sider kan ligge til grundlag for at konkludere på, hvorvidt lov om barseludligning lever op til lovens formål.

Rapporten berører selv, at det ikke er muligt at belyse effekten af Barsel.dk ud fra RAS-tallene, bl.a. fordi de seneste tal er fra november 2007. Andre tal, der er nyere end RAS-tal kunne være relevante at se på, er:

- 1) Fødselstallet i perioden.
- 2) Trækket på barsel.dk versus trækket på barselsdagpenge
- 3) Udviklingen i antallet af refusioner i Barsel.dk

Ad. 1) Har det stigende, men stadig for lave fødselstal i Danmark oplevet en større stigningsgrad efter indførslen af Barsel.dk?

Ad. 2) Findes der tal for, hvor mange private arbejdsgivere, der ikke søger refusion i Barsel.dk, men kun barseldagpenge? DJ oplever mange arbejdsgivere, der burde være omfattet af ordningen, men ikke er klar over dens eksistens.

Ad. 3) En forudsætning for en effekt af barseludligningsloven er, at den bliver brugt. Kan man spore en stigning i refusionsantallet?

Herudover skal DJ endnu en gang påpege, at loven stadig ikke dækker den del af arbejdsmarkedet, der er freelancere, løstansatte, selvstændige, mikrovirksomheder og medhjælpende ægtefæller. Alle grupper, der – hvis de ikke skulle på barsel – ville være i beskæftigelse og dermed ud fra et ligestillingsmæssigt aspekt bør være omfattet af den samme udligning som resten af arbejdsmarkedet.

Hvis loven skal have den optimale effekt på beskæftigelse og fødselstal, bør dette utilsigtede hul i loven lukkes til gavn for både samfundsudviklingen, ligestillingen, antallet af kvindelige iværksættere i Danmark og fleksibiliteten på det danske arbejdsmarked.

Beskæftigelsesministeriet bemærker:

- *Det vil ikke være muligt at belyse effekten af barseludligningsloven eller af Barsel.dk ud fra fødselstallet eller antallet af refusioner (Ad 1 og 3). Såvel fødselstallet som antallet af refusioner er ligeledes påvirket af en række forhold, fx antallet af kvinder i de fertile aldre, samlivsfrekvenser, konjunkturer, adfærdsnormer mv. Over de sidste 50 år har alene fødselstallet været kraftigt svingende med et toppunkt på knap 90.000 i midten af 1960'erne til et lavpunkt på godt 50.000 i starten af 1980'erne.*
- *Omkring trækket på Barsel.dk versus trækket på barseldagpenge (Ad 2) er der allerede i dag en indbygget sammenhæng. Barsel.dk udbetaler lønrefusion på baggrund af arbejdsgivers ansøgning til kommunen om dagpengerefusion for udbetalt løn til ansatte under graviditets- og barselorlov. Lønrefusion udbetales, hvis timelønnen overstiger dagpengesatsen. Oplysning om ansøgt dagpengerefusion videregives automatisk til brug for Barsel.dk Hvis en arbejdsgiver ikke modtager refusion fra Barsel.dk er årsagen enten, at timelønnen er lavere end dagpengesatsen, eller at arbejdsgiver ikke har ansøgt kommunen om dagpengerefusion. Endelig kan årsagen være, at arbejdsgiver ikke udbetaler løn under ansattes graviditets- og barselorlov. Barsel.dk ligger ikke inde med tal, som kan belyse fordelingen mellem de nævnte årsager til at visse arbejdsgivere ikke modtager refusion.*
- *Hvad angår synspunktet om at udvide barseludligningsordningen til også at omfatte lønmodtagergrupper, som er på barselorlov uden en arbejdsgiver (freelancere, løstansatte mv.), og til at omfatte selvstændige og deres medarbejdende ægtefæller henvises til Beskæftigelsesministeriets bemærkninger herom ovenfor under a.*

d. Dansk Kvindesamfund har gennemgået den foreløbige rapport, og man er enig i, at det sammenfattende ikke umiddelbart er muligt ud fra de opgjorte RAS-tal at belyse effekten af barseludligningsordningen.

e. Dansk Kunstnerråd er blevet bekendt med, at Beskæftigelsesministeriet har anmodet en række organisationer om bemærkninger til foreløbig rapport om lovovervågning af barseludligningsloven samt synspunkter til, hvorvidt loven lever op til sine målsætninger. Dansk Kunstnerråd skal i den anledning fremkomme med følgende bemærkninger:

Barseludligningsloven er en kæmpe politisk landvinding for ligestillingen i Danmark. Dansk Kunstnerråd skal dog beklage, at ordningen ikke dækker det samlede arbejdsmarked og kun i ringe grad, det kunstneriske felt.

Kunstnere på det danske arbejdsmarked opererer i vid udstrækning som korttidsansatte, freelancere og selvstændige. Barseludligningsloven omfatter ikke disse grupper af beskæftigede og kunstnerne er derfor typisk overladt til brug af (dyre)

individuelle ordninger og i mange tilfælde, slet ingen økonomisk dækning i forbindelse med barsel. For korttidsansatte vil det endda ofte være sådan, at arbejdsgiveren har betalt til barseludligningsordningen, men uden at kunne tilbyde kunstnerne at kunne gøre brug af ordningen.

Manglende barselsordninger på det kunstneriske arbejdsmarked betyder, at mænd og kvinder ikke ligestilles, og at det kan være svært for kvinderne at fastholde og udbygge deres position på det kunstneriske arbejdsmarked.

Beskæftigelsesministeriet bemærker:

- *Hvad angår synspunktet om at udvide barseludligningsordningen til også at omfatte lønmodtagergrupper, som er på barselorlov uden en arbejdsgiver (freelancere, korttidsansatte mv.), og til at omfatte selvstændige henvises til Beskæftigelsesministeriets bemærkninger herom ovenfor under a.*

f. Datatilsynet har ikke fundet, at udkastet til den foreløbige rapport giver anledning til bemærkninger. Datatilsynet skal dog for god ordens skyld henlede opmærksomheden på, at hvis rapporten giver anledning til en ændring af loven, der har betydning for beskyttelsen af privatlivet i forbindelse med behandling af oplysninger, skal der indhentes en udtalelse fra Datatilsynet, jf. persondatalovens § 57.

Beskæftigelsesministeriet bemærker:

- *Ved ændring af barseludligningsloven vil der blive gennemført en ny høring, hvor også Datatilsynet vil blive hørt.*

g. Finanssektorens Arbejdsgiverforening (FA) undrer sig over, at Beskæftigelsesministeriet på baggrund af konklusionen ikke vælger at søge information andre steder for at få belyst effekten af barseludligningsordningen eller som minimum lægger op til at udskyde lovovervågningen, til data er tilgængelige.

Barseludligningsordningen har på nuværende tidspunkt kostet private virksomheder omkring 150 mio. kr. alene til ATP's administration af ordningen. Pengene er spildt, hvis ordningen ikke har nogen effekt.

Det er FA's vurdering, at der ikke har været nogen beskæftigelseffekt af barseludligningsordningen for medarbejdere i den finansielle sektor. De seneste år har beskæftigelsen været stærkt stigende i sektoren, men samtidig er andelen af kvinder faldet gennem perioden fra 2006 til 2008.

Den manglende dokumenterede beskæftigelseffekt sætter for alvor spørgsmålstegn ved barseludligningsordningens eksistensberettigelse. Med ordningen er skabt et uigennemskueligt administrativt system, og bidragsyderne har ikke mulighed for at følge de pengestrømme, der flyder ind og ud af ordningen.

Gennem en lang periode er der blevet opsparet midler, som kun langsomt vil blive tilbagebetalt til virksomhederne. Som følge af fejlskøn havde den centrale barseludligningsordning ved udgangen af 2008 et overskud på 350 mio. kr. DA's barselsfond havde samme problem, men i DA's barselsfond blev betalingerne standset, så

overskuddet blev nedbragt. Beskæftigelsesministeriet nægtede at gøre noget tilsvarende.

Virksomheder, der i mellemtiden er ophørt med at eksistere, har bidraget til ordningens overskud, uden at de får gavn af, at bidraget nu er sænket.

Lovens formål om at udligne arbejdsgivernes udgifter til løn i forbindelse med medarbejdernes adoptions-, graviditets-, barsel-, fædre- eller forældreorlov vurderer FA dermed ikke er opfyldt for den periode, lovovervågningen vedrører. Derimod har loven bidraget til mere administration og deraf følgende administrationsudgifter, samt statslig dikteret pligtosparing blandt private virksomheder.

Beskæftigelsesministeriet bemærker:

- *Der henvises til ministeriets bemærkninger ovenfor under b om rammerne for denne lovovervågning.*
- *Synspunktet om manglende gennemsækelighed i Barsel.dk's administration er ikke velbegrundet. Barsel.dk administreres i dag, uden at den enkelte arbejdsgiver har administrativt besvær med at få udbetalt refusion. Når refusionen beregnes, benytter Barsel.dk oplysninger, som arbejdsgiverne allerede har afgivet til kommunerne, og udbetaling af refusionen sker automatisk til arbejdsgivernes nemkonto. Arbejdsgiverne kan via Barsel.dk hjemmeside se, hvordan refusionen er beregnet. Bidraget til Barsel.dk beregnes for langt de fleste arbejdsgivere på baggrund af deres betalinger til ATP og opkræves via PBS eller et lønservicebureau.*
- *Det er velkendt, at der over nogen tid er opsparet et overskud i barseludligningsordningerne. Det har aldrig været meningen, at der skulle indbetales bidrag til barseludligningsordningen, for at pengene høber sig op som overskud i ordningerne. Tværtimod skulle udgifterne i ordningen (dvs. refusion, etablering, administration og kontrol) svare til bidragene. I første omgang var situationen ved lovens tilblivelse imidlertid den, at der skulle sikres tilstrækkelige midler til refusion, hvorefter man må have ventet, at der på sigt blev sikret den forudsatte balance i udgifter og indtægter. Det er bare ikke sket. Regeringen foreslog derfor en justering af ordningen. Lovforslaget blev dog aldrig fremsat, idet det ikke kunne samles politisk opbakning til at gennemføre ændringen forud for en planlagt lovrevision.*
- *Det er kommet frem, at nogle decentrale ordninger selv har søgt at nedbringe et oparbejdet overskud i ordningen ved at indføre perioder med ekstraordinært lavt bidrag eller med bidragsfrihed. Det var baggrunden for, at ministeriet med et enslydende brev af 23. juni 2009 til 6 decentrale ordninger redegjorde for, hvordan reglerne er. Vedlagt som bilag til denne redegørelse er ministeriets brev af 23. juni 2009 til DA's barselsfond.*

h. Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd FTF bemærker, at der er et behov for en række justeringer af barseludligningsordningen, hvis den reelt skal opfylde det tilsigtede ligestillingsformål, da den nuværende ordning i Barsel.dk indebærer ulighed mellem fastansatte og en voksende gruppe af ikke-fastansatte medarbejdere.

FTF skal derfor opfordre til, at ordningen moderniseres således, at den også tager højde for og tilgodeser de atypiske, utraditionelle ansættelsesforhold, der kendetegner det dynamiske og fleksible arbejdsmarked, og som i stigende omfang vinder indpas på det danske arbejdsmarked som f.eks. brug af freelancere.

FTF er bekendt med, at regeringen er i gang med et teknisk udredningsarbejde med henblik på at udforme en model, således at freelancere og selvstændige fremover skal omfattes af barseludligningsloven. FTF ser frem til at følge dette arbejde nærmere.

Herudover bør ordningen omfatte vikarer, der er tilknyttet et vikarbureau, idet refusionen skal forholde sig til omkostningerne ved at ansætte vikarer i hele barselslønperioden. Der bør i forlængelse heraf indføres regler, der sikrer, at refusionsbeløbet rent faktisk benyttes til aflønning af vikarer.

Angående den fremsendte rapport skal FTF henvise til, at effekten af barseludligningsordningen ikke kan udledes af de nævnte RAS-tal, ligesom FTF efterlyser en beskrivelse af ordningens betydning for mødres og fædres brug af barselorlov.

Der er ligeledes vigtigt for FTF, at barseludligningsloven moderniseres således, at der udarbejdes en model, der indregner pensionsbidrag, idet FTF mener, at pension er en naturlig del af den samlede løn, hvorfor bidrag til pension også bør være en integreret del af lønrefusionen.

Beskæftigelsesministeriet bemærker

- *Hvad angår synspunktet om at udvide barseludligningsordningen til også at omfatte lønmodtagergrupper, som er på barselorlov uden en arbejdsgiver (freelancere, ikke-fastansatte m.fl.), og til at omfatte selvstændige henvises til ministeriets bemærkninger herom ovenfor under a.*
- *Hvad angår barseludligningsordningens betydning for mødres og fædres brug af barselorlov finder ministeriet også denne del dækket af, hvad der allerede er vedtaget for den kommende evaluering af barseludligningsordningen. Der henvises til ministeriets bemærkninger herom ovenfor under a og til den vedlagte ramme for evalueringen af barseludligningsloven.*
- *Hvad angår niveauet for refusion henvises til ministeriets bemærkninger om det lovfastsatte kroneloft under a.*

i. Kristelig Arbejdsgiverforening (KA) er meget enig i de synspunkter, der fremkommer i den foreløbige rapport om lovovervågning af barseludligningsloven. Det vil for Kristelig Arbejdsgiverforening være umuligt at sige noget kvalificeret om, hvorvidt lovgivning om barseludligningsordning har ført til, at flere kvinder i den fødedygtige alder, er kommet i arbejde. Ud fra faktuelle tal fra KAH Barselsfond kan KA konstatere, at antallet af orlov samt tilbagebetalingsprocenten har været stigende siden 2006, hvor ordningen trådte i kraft. Dette er dog ikke nødvendigvis et udtryk for, at der er flere kvinder i den fødedygtige alder beskæftiget på vores medlemsvirksomheder. Det kan være et udtryk for, at flere og flere er opmærksomme på muligheden for refusion fra barselsfonden.

Det er dog Kristelig Arbejdsgiverforenings opfattelse, gennem dialog med medlemsvirksomhederne, at barselsfonden i overvejende grad opleves som en positiv ordning, der er et økonomisk sikkerhedsnet for de virksomheder, der har en medarbejder, der skal på barsel.

j. Kristelig Fagbevægelse KRIFA mener, at selvom rapporten siger, at det ikke umiddelbart er muligt at henføre udviklingen i beskæftigelsesfrekvenserne til et eventuelt bidrag fra barseludligningen, at barseludligningsloven er vigtig for ligestillingen mellem kvinder og mænd på det private arbejdsmarked.

Loven var tænkt som en særlig hjælp til ligestillingen i små- og mellemstore virksomheder. Derfor kunne det være interessant om de statistiske tal i rapporten kunne analyseres nærmere for at finde ud af, om der er en særlig tendens for små- og mellemstore virksomheder, når det drejer sig om kvinders beskæftigelsesfrekvens.

KRIFA gør også opmærksom på, at der er et behov for pension og feriegodtgørelse for alle på barsel, samt i nogle tilfælde større lønrefusion. Disse tre elementer har stor økonomisk betydning for de barslende og deres familier. Fx når en kvinde ikke modtager pensionsudbetaling i forbindelse med børnefødsler, hvilket giver hende et hårdt økonomisk slag i seniortilværelsen, eller når en mand ikke kan få refunderet tilstrækkeligt op til sit lønniveau, så familien ikke har råd til, at han tager en betragtelig del af barslen.

Beskæftigelsesministeriet bemærker

- *Hvad angår muligheden for at analysere udviklingen i kvinders beskæftigelsesfrekvens i små- og mellemstore virksomheder, henviser ministeriet til de problemstillinger, som der er redegjort for i rapporten under punkt 2.2, bl.a. usikkerheden i forhold til en konjunkturpåvirkning. Ministeriet må derfor henholde sig til, hvad der allerede er vedtaget for den kommende evaluering af barseludligningsordningen, jf. ministeriets bemærkninger herom ovenfor under a og til den vedlagte ramme for evalueringen af barseludligningsloven.*
- *Hvad angår niveauet for refusion henvises til ministeriets bemærkninger om det lovfastsatte kroneloft under a. Samtidig skal ministeriet henvise til, at der netop er sket en regulering af refusionssatsen for Barsel.dk i juni 2009, hvor kroneloftet blev hævet med 12½ % for at sikre, at refusionen også kan dække udgiften til feriegodtgørelse.*

k. KVINFO må med beklagelse tilslutte sig rapportens konklusion om, at de anvendte statistikker ikke kan give et retvisende billede af barseludligningslovens tilsigtede ligestillingseffekter. Rapporten kan derfor ikke svare på, hvorvidt eller hvordan loven rent faktisk fungerer.

KVINFO foreslår derfor, at følgende metoder bør tages i brug for få et mere retvisende vurderingsgrundlag:

- At man renser beskæftigelsesfrekvensen for det offentlige arbejdsmarked, således at udviklingen i beskæftigelsesfrekvensen for det private arbejdsmarked, som loven retter sig imod, kan aflæses.

- At man kigger på andre evalueringer og inddrager dem i vurderingen af loven, f.eks. kan KVINFO pege på en relevant kvalitativ undersøgelse gennemført af Gad's Research & Reflexions for Akademikernes Centralorganisation (2008).
- At der iværksættes en større kvalitativ empirisk undersøgelse af lovgivningens effekter.

Beskæftigelsesministeriet bemærker:

- *Der henvises til ministeriets bemærkninger ovenfor under b om rammerne for denne lovovervågning. Hvad angår at inddrage andre evalueringer og iværksættes større empiriske undersøgelser, må ministeriet henholde sig til, hvad der allerede er vedtaget for den kommende evaluering af barseludligningsordningen, jf. ministeriets bemærkninger herom ovenfor under a og til den vedlagte ramme for evalueringen af barseludligningsloven.*

I. Landsorganisationen i Danmark (LO) vil gerne anføre, at tidsfristen på denne høring har været meget kort, hvorfor det ikke har været muligt for LO at forholde sig meget detaljeret til høringsmaterialet endsige inddrage en bredere kreds i dialogen herom. LO er samtidig overrasket over formen på dette udkast til rapport. Det er således meget usikkert, om dette udkast til rapport taler ind i den lovrevision, som der er forudsat i loven, og som er berammet til folketingsåret 2009-10 - og som LO/DA ved brev af 24. august har bedt om bliver udsat til efter forårets overenskomstforhandlinger. Eller om der er tale om en, uafhængig af denne lovrevision, redegørelse til udvalget, jf. følgebrevet.

Når tvivlen opstår skyldes det, at rapporten forsøger at forholde sig til lovens indhold og intentioner, og dermed påbegynder en dialog om en lovrevision. Det vil derfor være ualmindeligt vanskeligt at adskille de to formål.

Det er endvidere LO's vurdering, at rapporten er meget mangelfuld i vurderingen af effekten af barseludligningsloven. I en sådan vurdering bør man stille følgende spørgsmål:

- Er alle lønmodtagere blevet omfattet af en barseludligningsordning?
- Er der stadig lønmodtagere, der vælges fra på grund af deres køn, og hvad begrundes det med?
- Er der tilstrækkelig viden om loven?
- Hvordan er beskæftigelses sammensætningen blevet ændret i de brancher, som loven omfatter?

Det datagrundlag, der lægges til grund i rapporten, kan ikke besvare ovenstående spørgsmål. Det kan derfor undre, at man ikke har følt sig foranlediget til at ændre og udvide sit datagrundlag. Der kan således opnås yderligere vigtig viden gennem en kvalitativ undersøgelse.

I relation til de analyser, der bliver præsenteret, konkluderes det, at "Sammenfattende er det ikke umiddelbart muligt ud fra disse RAS-tal at belyse effekten af barseludligningsordningen". Opgaven er dermed ikke løst, og det er derfor overraskende, at Beskæftigelsesministeriet alligevel vælger at sende rapporten i høring.

Det er LO's holdning, at det kan lade sig gøre at foretage en langt bedre analyse af effekten på kvinders beskæftigelse. Det kan simpelt ske ved at udvælge de relevante brancher i RAS-statistikken. Alternativt og endnu mere præcist kan der tages udgangspunkt i oplysninger fra ATP, der administrerer ordningen. Det bør forsøges at sammenkøre de oplysninger på virksomhedsniveau, der findes i ATP, med data for beskæftigelsen på virksomheder, der findes i Danmarks Statistik. På den måde kan det sikres, at udviklingen i kvinders beskæftigelse kun bliver vurderet på de relevante virksomheder, hvorved eventuelle effekter af loven vil fremstå klarere.

LO ser frem til nye og mere grundige analyser i forbindelse med en egentlig lovrevision.

Beskæftigelsesministeriet bemærker

- *Der henvises til ministeriets bemærkninger ovenfor under b om rammerne for denne lovovervågning. I øvrigt må ministeriet henholde sig til, hvad der allerede er vedtaget for den kommende evaluering af barseludligningsordningen, jf. ministeriets bemærkninger herom ovenfor under a og til den vedlagte ramme for evalueringen af barseludligningsloven.*

m. Liberale Erhvervs Råd har på det generelle plan henvist til det af AC i sit høringssvar hertil anførte. Herudover skal Liberale Erhvervs Råd endnu engang påpege, at loven stadig ikke dækker den del af arbejdsmarkedet, der består af selvstændige, freelancere og medhjælpende ægtefæller m.v. Skal loven have den optimale effekt på beskæftigelse og fødselstal, bør dette utilsigtede hul i loven lukkes til gavn for både samfundsudviklingen, ligestillingen, antallet af kvindelige selvstændige og iværksættere i Danmark samt og, ikke mindst, den meget hensigtsmæssige fleksibilitet på det danske arbejdsmarked.

Beskæftigelsesministeriet bemærker:

- *Hvad angår synspunktet om at udvide barseludligningsordningen til også at omfatte lønmodtagergrupper, som er på barselordning uden en arbejdsgiver (freelancere m.fl.), og til at omfatte selvstændige, iværksættere og medhjælpende ægtefæller henvises til Beskæftigelsesministeriets bemærkninger herom ovenfor under a.*

n. Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger finder det uklart, om ministeriet udover virkningerne af ordningen "Barsel.dk" også ønsker en vurdering af virkningerne af de decentrale barseludligningsordninger på arbejdsmarkedet, herunder beskæftigelsesfrekvensen for kvinder og mænd.

I givet fald skal SALA videregive de tendenser, som SALA Barseludligning har registreret om forholdet mellem refusionsansøgninger vedrørende hhv. mødre og fædres orlovsperioder siden SALA Barseludligning blev etableret pr. 1. juli 2006 og i henhold til barseludligningsloven, som trådte i kraft 1. oktober 2006. Det understreges, at orlovsperioderne ikke nødvendigvis siger noget om andelen af beskæftigede kvinder/mænd i virksomhederne

Disse tendenser vil efter al sandsynlighed være påvirket af andet end omfanget af kvinders beskæftigelse i virksomheder på SALA-området. Bl.a. kan spores et øget

omfang af far-forældreorlov. Det kan skyldes, at der ved overenskomstforhandlingerne i 2008 blev indrømmet fuld løn i yderligere tre uger til fædre, og at SALA Barseledning pr. 5. januar 2008 indførte refusion for arbejdsgiverens udgifter i den anledning. Det kan ikke udelukkes, at arbejdsgivere og ansatte i forbindelse med den økonomiske krise og deraf følgende arbejdsmangel har aftalt, at nybagte fædre tager barselorlov i øget omfang, hvorved virksomheden helt eller delvist refunderes lønnen i den pågældende periode.

Hvad angår forholdet mellem mødres og fædres orlovsperiode henvises til nedenstående tabel. For at udelukke indflydelsen fra ovenstående konjunkturbetingede forhold er alene regnet på forholdet mellem mødres barselorlov og fædreorloven i forbindelse med fødslen.

Tabel 2. Udviklingen i orlovsperioder, 2006-2009, procent (SALA)

Orlovsperioder	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10¹
Mødre, pct.	34	34	44	41
Fædre, pct.	66	66	56	59

Der er således tale om et markant skifte i fordelingen mellem ansøgninger vedrørende mødre og fædre. Det er sket samtidigt med, at det samlede antal ansøgninger især fra 2007/08 til 2008/09 er steget væsentligt, og niveauet er omtrent fastholdt i 2009/10.

¹ indtil 30.09.2009

4. Afsluttende bemærkninger og konklusion

For at overvåge virkningen af barseludligningsloven er det i lovforslaget besluttet, at der 3 år efter lovens ikrafttræden skal foretages en opgørelse af, i hvilket omfang loven har haft indflydelse på udviklingen i andelen af beskæftigede kvinder i den fødedygtige alder. Datagrundlaget er ifølge lovforslaget bestemt til bestemte tabeller i Danmarks Statistiks Registerbaserede Arbejdsstyrkestatistik (RAS).

På baggrund heraf har Beskæftigelsesministeriet redegjort for udviklingen i beskæftigelsesfrekvensen for kvinder i de fertile aldre (20-44 år) og for mænd i den tilsvarende alder i årene 2004-2008. Det kan konstateres, at beskæftigelsesfrekvenserne for begge køn generelt har været stigende, hvilket dog også må ses i sammenhæng med en forholdsvis kraftig økonomisk vækst i perioden. Det ses også, at kvinder generelt har lavere beskæftigelsesfrekvens end mænd, men at kvinderne i de senere år har halet ind på mændene.

Det er ikke uden problemer at evaluere effekten af barseludligningsordningen på basis af RAS-tallene, og sammenfattende er det ikke muligt at belyse effekten af barseludligningsordningen.

Beskæftigelsesministeriet har i rapporten redegjort herfor, og et udkast til foreløbig rapport har været i ekstern høring hos en række organisationer mv. med henblik på at modtage eventuelle bemærkninger og synspunkter til, hvorvidt barseludligningsloven lever op til de konkrete målsætninger.

Det brede generelle indtryk er, at barseludligningsloven opfattes som en landvinding for ligestillingen i Danmark, og ønskerne om at udvide ordningen må ligeledes tages til indtægt herfor. Alene Finanssektorens Arbejdsgiverforening synes endog meget kritisk over for ordningen.

Det overordnede indtryk er dog også, at de hørte organisationer har svært ved at bidrage til en analyse effekten af barseludligningsordningen eller en egnet metode hertil. Der er rejst en række forslag til analyser og en række ønsker til ordningen, som kun vil kunne imødekommes ved lovændring. Temaerne findes umiddelbart at være dækket ind af den ramme, der allerede er vedtaget for den kommende evaluering af barseludligningsordningen og lovrevision. Denne rapport kan derfor indgå i det videre arbejde hermed og indgå som grundlag for den eksterne uafhængige revision, som skal foretages.

5. Bilag

5.1. Ramme for evaluering af barseludligningsloven

NOTAT

1. april 2009

J.nr. 2008-0001057

JAIC/AAN

Ramme for evaluering af barseludligningsloven

Ifølge den politiske aftale skal barseludligningsordningen revideres i folketingsåret 2009-10 på baggrund af en uafhængig ekstern evaluering, som bl.a. omfatter ligestillingsmæssige konsekvenser i forhold til brancher, arbejdsfunktioner og lønudvikling.

Den lovbaserede barseludligningsordning er tænkt som et instrument til, at alle private arbejdsgivere skal være med til at afholde udgifterne til løn under barselorlov, selv om de aldrig vil få en medarbejder på barselorlov med løn.

Dette faktum er helt centralt for ordningens ligestillingsmæssige betydning. Ordningen er neutral i forhold til, hvordan forældrene tilrettelægger deres barselorlov, og hvordan overenskomster og kontrakter om løn under barselorlov er skruet sammen. Det reguleres af de almindelige barselsregler og overenskomsterne.

Evalueringen kommer også til at analysere, om barseludligningsordningen i sin nuværende form har betydning for mødres og fædres brug af barselorlov.

Evalueringens indhold

Evalueringen kan indeholde følgende elementer:

- *Arbejdsgivernes holdning til at ansætte kvinder i den fødedygtige alder*
En af hovedbegrundelserne for at indføre en lovbaseret barseludligningsordning var at fordele omkostningerne ved barselorlov mellem alle arbejdsgivere, for at kvinderne skulle være en mere attraktiv arbejdskraft til gavn for kvinders beskæftigelse.

Det kan undersøges, om ordningen har påvirket kvinders muligheder på arbejdsmarkedet.
- *Arbejdsgivernes holdning til mænds barselorlov*
Det kan undersøges, om muligheden for at få refusion i forbindelse med barselorlov påvirker arbejdsgiveres holdning til fædres barselorlov.
- *Løn under barselorlov før barseludligningslovens ikrafttræden og i dag*
Det var ved lovens ikrafttræden forventet, at loven ville påvirke, hvor mange arbejdsgivere, der ville give deres medarbejdere løn under barselorlov.

Hvis arbejdsgivere yder løn under barselorlov ud over de første 14 uger

efter fødslen, som er reserveret til moderen, skal der gives lige meget barselorlov til mødre og fædre. Det følger af principperne i forældreorlovsdirektivet.

Der er behov for et overblik over, hvorledes arbejdsgivere, der ikke er omfattet af kendte overenskomster, forholder sig til løn under barselorlov både til fædre og mødre..

- *Faktorer, der har betydning for arbejdsgiveres interesse for at yde løn under barselorlov*
Det har været nævnt, at nogle arbejdsgivere holder sig tilbage med at give løn under barselorlov, fordi de ikke får fuld dækning.

Refusionsperiodens længde og refusionens størrelse (herunder bestanddele) har betydning.

Arbejdsgiveres spørges, om andre faktorer har betydning, og om der er forskel i forhold til mødre og fædre.

- *Kendskab til ordningen*
Det har været fremført, at barseludligningsordningen ikke er tilstrækkeligt kendt, og det skulle være en af grundene til, at refusionsudbetalingen ikke er større.

Der stilles spørgsmål til arbejdsgivere om deres kendskab til arbejdsgiveres ret til refusion af barseldagpenge, når de udbetaler løn under barselorlov, og at de automatisk får refusion fra barseludligningsordningen, både når de udbetaler løn under barselorlov til fædre og mødre.

Der stilles spørgsmål til kvinder og mænd om deres kendskab og holdninger til ordningen. Der stilles endvidere spørgsmål om ordningens betydning for mødres og fædres barselorlov, herunder for brugen af barselorlov og mulighederne for at få fuld eller delvis løn under barsel.

- *Analyse af de grupper, som er på barselorlov uden arbejdsgiver*
Refusion for løn under barselorlov udbetales til arbejdsgiveren. Flere grupper lønmodtagere, som ikke er kontinuerligt ansat under barselorlov, har fremført, at de ikke har samme muligheder, som lønmodtagere for løn under barselorlov.

Problemets omfang og beskaffenhed må belyses.

- *Sammenhæng mellem centrale og decentrale barseludligningsordninger*
Barseludligningsordningen har fra begyndelsen været udformet, således at den respekterer, at store områder under nærmere givne betingelser kan undtages fra den lovbaserede ordning. Betydningen af denne konstruktion for ordningernes effektivitet undersøges og om den påvirker mødres og fædres brug af barselorlov forskelligt.

Proces og metode

Barseludligningsloven er trådt i kraft den 1. oktober 2006, så det vil være begrænset, hvor meget ordningen kan have nået at påvirke barselssituationen på arbejdsmarkedet allerede i 2007. Registerdata for 2007 vil være de senest tilgængelige.

Kvantitative survey-undersøgelser hvor et repræsentativt antal arbejdsgivere og andre, der kan medvirke til at afdække de stillede spørgsmål, interviewes.

Aktør

En ekstern institution skal udføre opgaven.

Tidsplan

Når evalueringens iværksættelse er besluttet, udarbejdes en projektbeskrivelse sammen med den valgte eksterne institution. Projektbeskrivelsen herunder tidspunktet for evalueringens afslutning droftes med partierne.

5.2. Ministeriets brev af 23. juni 2009 til DA-Udligning

Med dette enslydende brev af 23. juni 2009 har ministeriet over for 6 decentrale ordninger redegjort for kravene i barseludligningslovens § 5.

DA-Udligning
Vester Voldgade 113
1790 København V

Beskæftigelsesministeriet
Ved Stranden 8
1061 København K

T 72 20 50 00
E bm@bm.dk
www.bm.dk

CVR 10172748
EAN 5798000398566

Vedr. lovgrundlaget for godkendte decentrale barseludligningsordninger

I forbindelse med at der over nogen tid har opsparet sig overskud i barseludligningsordningerne, er det kommet frem, at nogle decentrale ordninger selv har søgt at nedbringe overskuddet ved fx at indføre perioder med et ekstraordinært lavt bidrag eller helt bidragsfrihed.

Beskæftigelsesministeriet må på den baggrund gøre opmærksom på kravene i barseludligningslovens § 5, stk. 1, for, at en decentral ordning kan godkendes, og for, at en arbejdsgiver kan være undtaget fra den lovbaserede barseludligningsordning. Det følger heraf, at alle arbejdsgivere *skal* bidrage til den decentrale ordning, og at udgifterne i ordningen mindst *skal* svare til et bidrag på minimum 0,2 pct. af virksomhedernes lønsom pr. år eller minimum 700 kr. pr. fuldtidsmedarbejder.

Ligeledes må ministeriet gøre opmærksom på, at man i de decentrale ordninger efter lovens § 5, stk. 3, har pligt til at indberette ændringer, der har betydning for ordningens godkendelse. En sådan indberetning må i øvrigt efter sin karakter ske skriftligt til ministeriet med henblik på, at der i særlige tilfælde kan opnås en forudgående dispensation fra ministeren.

DA-Udligning er velkommen til at kontakte Torben Lorentzen, tlf. 7220 5079 eller Vibeke M. Mikkelsen, tlf. 7220 5089, hvis der er spørgsmål til dette brev.

Venlig hilsen

Lise Fangel
Afdelingschef

Juridisk, Arbejdsretlig og Internationalt Center

23. juni 2009

J.nr. 2009-0006843